Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001055

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-02-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Крамарчук Володимир Вікторович
2. Volodymyr V. Kramarchuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОП 27186 Медицина (222 Медицина)

Дата захисту: 19-01-2024

Спеціальність за освітою: лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 08.601.091

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.33.31.19

Тема дисертації:

1. Прогноз рекурентного перебігу гострих респіраторних інфекцій у дітей залежно від порушень адаптації та взаємовідносин мати-дитина

2. Prediction of the recurrent course of acute respiratory infections in children depending on adaptation disorders and mother-child interactions

Реферат:

1. Метою нашого дослідження було підвищення ефективності прогнозу рекурентного перебігу ГРІ на підставі вивчення психологічних, імунних, іономних факторів ризику, особливостей взаємовідносин мати-дитина та порушення адаптації дихальної, серцево-судинної та вегетативної нервової систем дітей у період соціалізації. Дослідження проводилося у відповідності до основних положень, викладених в Універсальній декларації з біоетики та прав людини (ЮНЕСКО, 2005), в останній редакції Всесвітньої медичної асоціації (Генеральна асамблеї №64, 2013), Міжнародних етичних рекомендацій щодо досліджень, пов'язаних із здоров'ям, за участю людей (Рада міжнародних організацій медичних наук у співпраці з ВООЗ, 2019). Дизайн дослідження структурований трьома етапами - на першому проведений ретроспективний аналіз 342 історій розвитку дітей та вивчені фактори ризику розвитку формування РРІ у дітей; на другому (дизайн проспективний, випадок-контроль) вивчено стан здоров'я 80 дітей (основна група - 60 осіб з РРІ, група

контролю 20 практично здорових осіб) віком від 5 до 7 років з використанням клініко-анамнестичних, антропометричних, інструментальних, цитологічних, імунологічних та психодіагностичних методів дослідження, оцінений іоном слини та індекси здоров'я. До другого етапу, окрім дітей, були залучені їх матері (n = 80) для проведення їх психодіагностичного обстеження та оцінки взаємовідносин мати-дитини. На третьому етапі проведена статистична обробка результатів, кореляційний аналіз та з використанням множинної логістичної регресії створені дві математичні моделі прогнозування рекурентного перебігу ГРІ. Критерії включення до основної групи: вік 5-7 років, шість чи більше ГРІ за останні 12 місяців, або одна чи більше ГРІ за місяць в період від вересня до квітня із залученням верхніх дихальних шляхів; стан клінічного благополуччя, інформована згода батьків на участь у дійсному дослідженні. Критерії включення до групи контролю: вік 5-7 років, менше 6 епізодів ГРІ за останні 12 місяців, стан клінічного благополуччя, інформована згода батьків на участь у дійсному досліджені. Критерії виключення: вік менше 5 років та більше 7 років, важкі супутні захворювання, гострий інфекційний процес або загострення хронічних вогнищ інфекції, відмова від участі в дослідженні з будь-яких причин. Наукова новизна отриманих результатів. Вперше феномен РРІ у дітей розглянуто на рівні порушення адаптації дихальної, серцевої та вегетативної систем у період соціалізації та з урахуванням психологічних особливостей цих дітей, їх матерів, діадичних взаємовідносин мати-дитина та визначені психологічні, імунні та іономні фактори ризику повторюваних ГРІ. Вперше показано, що в стані клінічного благополуччя діти молодшого шкільного віку з РРІ характеризуються зниженими адаптаційними резервними можливостями організму за індексами здоров'я (КЕК, ІФЗ, індекс Кердо, індекс Робінсона, АРМ), в 73 % випадків мають низькорівневе проланговане запалення на слизових носу, а зниження вмісту sIgA та ессенціальних мікроелементів (калію, міді, селену та фосфору) у слині високо асоційовано з частотою гострих респіраторних захворювань. Вперше встановлено, що діти з РРІ мають відмінності іоному слини за рахунок дефіциту ессенціальних мікроелементів та вперше доведено залежність ризику формування РРІ у дітей від рівня Фосфору, Кальцію та Літію в нестимульованій слині. Вперше доведено вплив психо-соціальних характеристик дитини (низька самооцінка, різниця між ідеальним та актуальним соціальним статусом), психологічними особливостями матерів (висока тривожність) та стану діадичних взаємовідносин мати-дитина (емоційна залежність) на ризик формування рекурентного перебігу ГРІ у дітей 5-7 років. Теоретична та практична цінність роботи. Уточнені взаємозв'язки кратності ГРІ, як основної ознаки, яка структурує феномен РРІ з різними показниками стану здоров'я дітей, а саме, найбільш значущими ознаками, які несли високий ризик формування РРІ - атопія, хронічний тонзиліт в анамнезі, рівень індексів адаптації (ВІК, ІФЗ, КЕК, Робінсона), вміст лізоциму та sIgA слини; вищі за норму показники назоцитограми (окрім еозинофілів); рівень материнської тривожності та вибір моделі материнського ставлення за типом «кооперація» або «симбіоз», в той час, як високі показники рівня самооцінки дитини; вмісту Калію, Кадмію, Свинцю, Фосфору та Селену слини; індексів адаптації (АРМ, Рорера, ЖІ) та показників спірограми зменшували повторюваність ГРІ. Доведено, що модифікування факторів ризику, таких як відсутність грудного вигодовування в перші 6 місяців життя, наявність хронічного вогнища інфекції у вигляді тонзиліту, аденоїдних вегетацій, наявність курця в сім'ї, дозволяє досягти зменшення частоти ГРІ у дітей В даній роботі використані тільки безболісні для дитини діагностичні методики. В практиці лікарів первинної ланки обґрунтовано використання розробленої математичної моделі ризику рекурентних ГРІ у дітей

2. The aim of our research was to enhance the effectiveness of forecasting the recurrent course of acute respiratory infections based on the study of psychological, immune, ionomic risk factors, features of mother-child interactions, and disruptions in the adaptation of respiratory, cardiovascular, and autonomic nervous systems in children during the period of socialization. The study design was structured into three stages: retrospective analysis: in the first stage, a retrospective analysis of 342 child development histories was conducted, examining risk factors for the development of RRIs in children. Prospective case-control study: the second stage involved a prospective case-control design, where the health status of 80 children (60 with RRIs in the main group and 20 practically healthy individuals in the control group), aged 5 to 7 years, was studied. Various clinical, anamnestic, anthropometric, instrumental, cytological, immunological, and psychodiagnostic research methods were employed. Salivary ion levels and health indices were assessed. In addition to children, their mothers (n = 80) were

included in the study for psychodiagnostic examination and assessment of mother-child interactions. Inclusion criteria for the main group: children aged 5-7 years, six or more ARIs in the last 12 months, or one or more ARIs per month from September to April involving the upper respiratory tract; clinical well-being, informed parental consent to participate in the actual research. Inclusion criteria for the control group: children aged 5-7 years, fewer than 6 episodes of ARIs in the last 12 months, clinical well-being, informed parental consent to participate in the actual research. Exclusion criteria: age less than 5 years or more than 7 years, severe comorbidities, acute infectious processes, or exacerbation of chronic infection foci, refusal to participate in the study for any reason. All parents of children included in the actual research provided informed written consent to participate, having received comprehensive information about the purpose, objectives, research methods, expected benefits, and risks. Scientific novelty of the obtained results. For the first time, the phenomenon of RRI in children was examined at the level of impaired adaptation of the respiratory, cardiac, and autonomic systems during the period of socialization and taking into account the psychological characteristics of these children, their mothers, dyadic mother-child relationships, and determined psychological, immune, and ionic risk factors of repeated ARI. For the first time, it was shown that in a state of clinical well-being, children of elementary school age with RRIs are characterized by reduced adaptive reserve capabilities of the body according to health indices (BCE, FRI, KVI, Robinson index, ARC), in 73 % of cases they have low-level prolonged inflammation of the nasal mucosa, and a decrease in the content of sIgA and essential trace elements (Potassium, Copper, Selenium, and Phosphorus) in saliva is highly associated with the frequency of acute respiratory diseases. For the first time, it was established that children with RRI have differences in the ionome of saliva due to the deficiency of essential microelements, and for the first time, the dependence of the risk of RRIs formation in children on the level of Phosphorus, Calcium and Lithium in unstimulated saliva was proven. For the first time, the influence of the psycho-social characteristics of the child (low self-esteem, the difference between the ideal and current social status), the psychological characteristics of the mother (high anxiety) and the state of the dyadic relationship between the mother and the child (emotional dependence) on the risk of developing a recurrent course of ARI in children 5-7 years has been proven. Theoretical and practical value of work. The interrelationships of the multiplicity of ARIs, as the main feature that structures the phenomenon of RRIs, with various indicators of children's health status, namely, the most significant features that carried a high risk of the formation of RRI - atopy, chronic tonsillitis in the anamnesis, the level of adaptation indices (KVI, FRI, BCE, Robinson index), lysozyme and sIgA content of saliva; higher than normal parameters of the nasocytogram (except for eosinophils); the level of maternal anxiety and the choice of the model of maternal attitude according to the "cooperation" or "symbiosis" type, while high indicators of the child's self-esteem level; the content of Potassium, Cadmium, Lead, Phosphorus and Selenium in saliva; of adaptation indices (ARC, Rorer, VI) and spirogram indicators reduced the repeatability of ARI. In the practice of primary care doctors, the use of the developed mathematical model of the risk of RRIs in children is substantiated

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Vysochyna, I.L., & Kramarchuk, V.V. (2023). Salivary toxic metals and local immunity in younger school-age children with recurrent respiratory infections. Perspectives and innovations of science, 11(29), 669-679
- 2. Vysochyna, I. L., & Kramarchuk, V. V. (2023). Cation composition of oral secretion in primary school-aged children. Achievements of Clinical and Experimental Medicine, (3), 25–31.

- 3. Kramarchuk, V. V., & Vysochyna, I. L. (2023). Psycho-emotional portrait of primary school-age children with recurrent respiratory infections. Likars'ka Sprava, (3), 12–21
- 4. V.V. Kramarchuk, I.L. Vysochyna (2023). Risk factors of recurrent respiratory infections in early school-age children. Bukovinian Medical Herald. V. 27, No 3 (107). P. 25-29
- 5. Височина, І. Л., Крамарчук, В. В., & Яшкіна, Т. О. (2021). Поствірусний астенічний синдром у дітей: чи потрібна допомога?. Здоров'я дитини = Zdorov'e Rebenka, 16(6), 425-434.
- 1. Vysochyna, I.L., & Kramarchuk, V.V. (2023) Parenting style and recurrent respiratory infections in children, is there a connection? The V International Scientific and Practical Conference «Priority directions of science development», February 06 – 08, Hamburg, Germany, 175-177
- 2. Kramarchuk, V.V. (2020) Peculiarities of parental attitude to children of primary school age with recurrent respiratory infections. In: International scientific and practical conference «New trends and unresolved issues of preventive and clinical medicine»: Conference proceedings, September 25–26, 2020. Izdevnieciba «Baltija Publishing», Lublin, 2020, C. 114-116
- 3. Крамарчук, В.В. (2023) Prédicteurs du développement de maladies respiratoires récurrentes chez les enfants de 5 à 7 ans. In: Sectoral research XXI: characteristics and features: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the VI International Scientific and Theoretical Conference, September 8, 2023. Chicago, USA, C. 152-153
- 4. Vysochyna, I., & Kramarchuk, V. (2021). Évaluation des caractéristiques psychologiques des enfants de 6 à 10 ans souffrant de maladies respiratoires aiguës récurrentes. Langues, Sciences et Pratiques: Livret des résumés du 4ème Colloque International Francophone en Ukraine (Lviv, le 8-9 avril 2021) = Мови, науки та приктика: тези доповідей IV Міжнародної франкомовної конференції в Україні (Львів, 8-9 квітня 2021 року). Видавництво ПАІС, Львів, 2021, С. 162-163.
- 5. IL Vysochyna, VV Kramarchuk. Atopy as a basis for recurrent respiratory infections in children. In: Global Society in Formation of New Security System and World Order: Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Internet Conference. Dnipro, 2023. p. 35-36
- 6. Vysochyna, I., & Kramarchuk, V. (2022). Clinical and anamnestic predictors of the recurrent respiratory infections in children of primary school age. The 14th International scientific and practical conference "Modern stages of scientific research development" (December 27 - 30, 2022) Prague, Czech Republic. International Science Group Modern stages of scientific research development, 14, 254-256

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0115U000866 0120U102690

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Височина Ірина Леонідівна

2. Irina L. Vysochyna

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабінець Лілія Степанівна
2. Liliya S. Babinets

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.36

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Подаваленко Алла Павлівна
2. Alla P. Podavalenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська медична академія післядипломної освіти

Код за ЄДРПОУ: 01896872

Місцезнаходження: вул. Амосова, буд. 58, Харків, Харківський р-н., 61176, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Абатуров Олександр Євгенович
2. Oleksandr Y. Abaturov

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шустерман Тамара Йосипівна
2. Tamara Y. Shusterman

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Степанський Дмитро Олександрович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Степанський Дмитро Олександрович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Макаренко Ольга Володимирівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна